

Vanaf 1 januari 2010 worden de biologische mestregels strenger toegepast. Daarom dit interview met controle-organisatie Skal.

Een gewaarschuwd ondernemer telt voor twee

A-MESTSTOFFEN

• Biologische mest

Hieronder verstaan we mest van biologisch gecertificeerde dieren.

• Biologische compost

Hieronder verstaan we organisch materiaal van biologische productie, bij voorkeur gecomposteerd.

• Groencompost

Deze mag tot 1 januari 2012 van niet-biologische oorsprong zijn. Let wel: niet meer dan 75% van de A-meststoffen mag bestaan uit niet-biologische groencompost. De rest moet bestaan uit biologische mest of gecomposteerde biologische producten. Een expertgroep werkt nog aan de vraag welke groencompost u mag gebruiken als A-meststof.

B-MESTSTOFFEN

- Meststoffen die vermeld staan op Bijlage I van de Europese Verordening 'Meststoffen en bodemverbeteringsmiddelen' en waarvoor geen of onvoldoende biologisch alternatief beschikbaar is, bijv. mest van gangbaar melkvee.

C-MESTSTOFFEN

- Meststoffen die vermeld staan op Bijlage I van de Europese Verordening 'Meststoffen en bodemverbeteringsmiddelen', maar waarvoor een biologisch alternatief beschikbaar is.
- Meststoffen die **niet** vermeld staan op Bijlage I van de Europese Verordening 'Meststoffen en bodemverbeteringsmiddelen'. Bv. mest van niet-grondgebonden veehouderijen.

Veranderen de biologische bemestingsregels?

Op papier is de Europese regelgeving ongewijzigd. Maar we willen de praktijk meer in overeenstemming brengen met wat de regelgeving beoogt. Daarom gaan telers van plantaardige producten meer gebruik maken van biologische meststoffen. Ook ziet Skal er strenger op toe dat veehouders biologische mest op biologische grond afzetten.

Waarom strenger?

De sector stoort zich eraan dat biologische boeren steeds vaker niet-biologische meststoffen gebruiken. Hierdoor is van een gesloten kringloop geen sprake. Op initiatief van de Vakgroep Biologische Landbouw LTO/Biologica zijn de voorschriften voor de afzet en het gebruik van biologische meststoffen herzien. Het ministerie van LNV is daarmee akkoord gegaan en Skal gaat vanaf 1 januari 2010 streng toezien op de naleving.

Wat betekent dit voor telers van plantaardige producten?

Als plantaardige producent zorgt u ervoor dat minimaal 50% van de gebruikte meststoffen uit A-meststoffen bestaat, zie de 1e kolom in het overzicht. Alleen de stikstofhoudende meststoffen telt u mee in de berekening van het percentage A-meststoffen. De andere 50% mag bestaan B-meststoffen zoals verenmeel of mest uit de gangbare melkveehouderij. Als van een meststof voldoende biologisch alternatief beschikbaar is, mag u niet de gangbare variant gebruiken: bijvoorbeeld gangbare pluimveemest of varkensmest. Deze vallen onder de C-meststoffen, net zoals meststoffen die niet in Bijlage I staan vermeld. (Zie overzicht van A-, B- en C-meststoffen)

En wat betekent het voor veehouders?

Als veehouder bent u verplicht om de mest van uw biologische dieren op biologische grond af te zetten, grondgebonden dus. Heeft u meer dan 170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare beschikbaar, dan moet u het teveel aan mest bij een ander biologisch bedrijf afzetten. U toont dat per vracht mest aan met een afleverbon. Daarop vermeldt u naam, adres en Skalnummer van uzelf en de afnemer plus de soort en hoeveelheid geleverde mest. Zowel u als de afnemer bewaren een kopie van de bon.

Wat als ik mijn mest afzet via een intermediair?

Dat is alleen mogelijk als u weet wie de afnemer van uw mest is en als uw afnemer weet dat de mest van u afkomstig is. Daarnaast moeten bij u allebei ook de soort mest en de hoeveelheden bekend zijn. De intermediair mag alleen maar mest transporteren; tussenopslag en mengen zijn niet toegestaan.

Ingeborg de Groot, certificeerder bij Skal: 'Deze aanscherping moet een einde maken aan het oneigenlijke gebruik van niet-biologische meststoffen.'

Mag ik biologische rundveemest afvoeren en gangbare rundveemest aanvoeren?

Nee, niet bij mest van dezelfde diersoort. U mag wel biologische rundveemest afvoeren en gangbare geitenmest aanvoeren. Als u dat doet, mag u maximaal 50% van de stikstof uit uw biologische mest vervangen door stikstof uit gangbare mest.

Hoe bereken ik het percentage A-meststoffen?

Voor elke meststof die u gebruikt, stelt u de hoeveelheid stikstof vast. Vervolgens berekent u het percentage A-meststoffen als volgt:

$$\text{PERCENTAGE A-MESTSTOFFEN} = \frac{\text{STIKSTOF UIT A-MESTSTOFFEN}}{\text{STIKSTOF UIT A- EN B-MESTSTOFFEN}} \times 100\%$$

Stel, u teelt een intensief groentegewas dat per jaar 220 kg stikstof per hectare nodig heeft. Dan moet u minimaal 110 kg stikstof uit A-meststoffen gebruiken. De overige 110 kg stikstof mag u uit B-meststoffen halen. Haalt u echter slechts 100 kg stikstof uit A-meststoffen, dan kunt u maar 100 kg stikstof uit B-meststoffen gebruiken. Anders zakt u onder de 50% A-meststoffen.

Dus ik mag nog steeds meer dan 170 kg stikstof per hectare gebruiken?

Jazeker, want alleen voor stikstof uit dierlijke mest geldt een beperking van 170 kg per hectare. Daarbovenop kunt u – binnen de kaders van de nationale mestwetgeving – gebruik maken van stikstof uit A- en B-meststoffen. De stikstof uit B-meststoffen mag in 2010 en 2011 niet meer zijn dan die uit de A-meststoffen.

Voorbeeld 1 laat zien dat een akkerbouwer die 170 kg stikstof uit biologische dierlijke mest en 30 kg stikstof uit groencompost aanvoert, 200 kg stikstof uit B-meststoffen mag gebruiken.

Voorbeeld 2 laat zien dat wanneer diezelfde akkerbouwer 45 kg stikstof uit biologische mest aanvoert, 125 kg uit gangbare mest en 30 kg uit groencompost, hij niet voldoet aan de eis van minimaal 50% A-meststoffen.

Voorbeeld 1

$$\text{PERCENTAGE A-MESTSTOFFEN} = \frac{\text{STIKSTOF UIT A-MESTSTOFFEN}}{\text{STIKSTOF UIT A- EN B-MESTSTOFFEN}} = \frac{170 + 30}{200 + 200} \times 100\% = 50\%$$

Voorbeeld 2

$$\text{PERCENTAGE A-MESTSTOFFEN} = \frac{\text{STIKSTOF UIT A-MESTSTOFFEN}}{\text{STIKSTOF UIT A- EN B-MESTSTOFFEN}} = \frac{45 + 30}{45 + 30 + 125} \times 100\% = 37,5\%$$

Welke meststoffen moet ik meetellen?

- Dierlijke mest van uw eigen biologische bedrijf
 - Alle stikstofhoudende meststoffen die u aanvoert van buiten uw biologische bedrijf.
- Let wel: Vlinderbloemigen en groenbemesters neemt u niet mee in de berekening.

Wat doe ik voor het nationale mestbeleid?

U houdt de registratie van aan- en afgevoerde mest(stoffen) voor LNV gewoon bij. Voor de biologische controle maakt u onderscheid tussen de aangevoerde A- en B-meststoffen. Bij de afgevoerde mest vermeldt u de afnemer ervan. Zowel van aan- als afvoer van meststoffen heeft u bewijsstukken. Iedere agrarische ondernemer moet voldoen aan het nationale mestbeleid. Daarnaast geldt voor u als biologisch producent ook het biologische mestbeleid.

Zijn er verschillen bij de inspectie?

De Skal-inspecteur maakt bij de berekening gebruik van de totale hoeveelheid stikstof in de mest(stoffen) en niet van de werkingscoëfficiënt. Verder berekent de inspecteur het percentage A-meststoffen op basis van datum van aan- en afvoer en niet op basis van gebruik.

Waarom zo ingewikkeld?

De meststoffen uit Bijlage I van de biologische verordening zijn bedoeld als aanvulling en voor bijsturing. In de praktijk vormen ze echter steeds vaker de basis van de bemesting, bijvoorbeeld vinasse. Dat is nooit de bedoeling geweest van de regelgeving. Deze aanscherping moet een einde maken aan het oneigenlijke gebruik van niet-biologische meststoffen.

Skal maakt het de biologische boeren wel lastig!

Ho, ho, het is de biologische sector zelf die met dit plan is gekomen. Vertegenwoordigers uit verschillende productiesectoren hebben eraan meegewerkt. Ook zijn in het hele land inspraakbijeenkomsten georganiseerd. Skal gaat nu gewoon toezien op de naleving.

Gaan we straks naar 100% gebruik van biologische meststoffen?

Stapsgewijs gaat het percentage A-meststoffen omhoog. Een expertgroep zal onderzoeken welke volgende stap mogelijk is. Voor 2012 staat een verhoging naar 60% A-meststoffen gepland. In het ideale geval gebruiken we in 2020 helemaal geen gangbare hulpmeststoffen meer. ■

